

Barcelona, 3 de febrer de 2016

INTERVENCIÓ DE JUAN MARIA CANALS EN REBRE EL II MEMORIAL PERE TENA DE PASTORAL LITÚRGICA

Agraeixo de tot cor al Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona pel II Memorial Pere Tena. En rebre-ho sento interiorment que em va molt ample... i em dic el que diu l'evangeli de Lluc quan, en la cinquena etapa del camí, parla de l'actuar amb consciència de servents. El text de l'evangeli està en plural però jo aquí ho poso en singular: Sóc servent inútil, he fet el que havia de fer (cf. Lc 17,10).

La concessió del II Memorial m'estimula a dedicar-me amb major tenacitat a la promoció de l'esperit litúrgic. Ara em correspon fer-ho més per escrit que de paraula.

En rebre aquest guardó és obligat fer memòria de Pere Tena. Em permetran insinuar solament algunes dades personals.

Vaig conèixer en Pere el curs 1964-1965. El Centre de Pastoral Litúrgica va organitzar un curs de formació litúrgica per a sacerdots, religiosos i religioses i laics. Les classes es feien un dia a la setmana en les Darderes. Entre els professors estava Mn. Pere Tena. Jo venia d'una litúrgia rubrical, era el que s'impartia en els seminaris. Tena ens parlava del misteri pasqual de Crist i el misteri de l'Església. Va canviar la meva forma de pensar i l'hi vaig agrair moltes vegades.

La relació de mestre i deixeble es va anar estrenyent amb el pas del temps. Després, ja no va ser la relació de mestre i deixeble, sinó de companys en el consell de direcció de l'Associació Espanyola de Professors de Litúrgia (1983 al 1986). Ell inicialment com a vocal i després com a president, i servidor de secretari.

Va donar a l'Associació un alt nivell pels temes tractats en les trobades anuals: Cristologia i litúrgia (1983); Penitència i Eucaristia (1984); Pneumaotologia i litúrgia (1985); Inculturació i litúrgia (1986); Fomentar el sentit del sagrat (1987).

Quan va ser nomenat sotssecretari de la Sagrada Congregació del Culte Diví, em va escriure una carta presentant la renúncia al seu càrrec de president de l'Associació on es reflectia la seva personalitat i el seu estil de comportament.

A partir de 1990, la nostra comunicació va ser oficial i d'amics. La Comissió episcopal de Litúrgia es relacionava amb la Congregació i el sotssecretari era el nostre interlocutor, el prefecte era el cardenal Somalo i posteriorment el cardenal Javierre.

Van ser anys de treballar junts en la Congregació. Ell va guiar els meus primers passos en el Dicasteri. Ell era la persona clau en el treball quotidià, en les visites *ad limina* dels bisbes i en l'adreça de la revista *Notiliae*. Ell s'ocupava de les tres sessions que existien llavors de la Congregació: la sessió de litúrgia, la de les dispenses del celibat i el matrimoni rat, no consumat. La seva personalitat creava comunió entre tots, animava a tothom, puntualitzava amb la seva paraula senzilla i, alhora, sàvia i orientadora.

Solament un detall, potser petit i insignificant. Va introduir a la revista *Notiliae* l'editorial a cada número. Eren temes candents i orientatius. És cert que els autors eren Tena i el P. Triacca.

Posteriorment, vam tornar a treballar junts. Ell com a president i membre de la Comissió episcopal de Litúrgia i servidor com a director del Secretariat. La seva presència i la seva paraula era una garantia per a la Comissió i per a mi. A les sessions de l'Assemblea plenària dels bisbes, era una veu autoritzada i respectada en matèria litúrgica.

No puc deixar d'esmentar les reunions anuals per a la programació de la revista *Phase*.

Pere Tena sempre ha estat per a mi un mestre, un pedagog i un místic.

Mestre pels seus escrits i llibres, pels seus ensenyaments i per la seva exemplaritat. Una característica pròpia seva era que sempre feia referència a la dimensió eclesial de la litúrgia.

Va ser el pedagog de la reforma litúrgica. Va complir l'encomanda del cardenal Lercaro als directors de revistes litúrgiques-pastorals: "A vosaltres us toca la pedagogia de la reforma litúrgica". Va saber conjugar amb equilibri la teoria i la praxi, la doctrina i la pastoral. No era un teòric abstracte. Tenia el sentit viu de la pastoral.

No solament era savi, sinó també místic. Sense mística és gairebé impossible viure la litúrgia com a font i cim de la vida cristiana. Cada dia celebrava l'Eucaristia als peus del Crist de Lepant en la catedral de Barcelona, capella que guarda moltes peticions i silencis, oracions d'agraïment i de lloança. La seva mística interior es fonamentava en la meditació dels textos litúrgics. Estava fascinat per l'eucologia. Era modèlic en el seu *ars celebrandi*.

Va viure amb passió el que s'ha dit "el segle de la litúrgia". La seva vida es va anar forjant en l'escolta i en el silenci litúrgic, en l'acció litúrgica i en la contemplació, en la comunicació i en la pastoral.

La institució d'aquest Memorial és una magnífica forma de recordar amb orgull la seva persona i la seva obra.

Gràcies.

P. Joan Maria Canals